

Demokratik prinsiplərə sadıqlıq sözdə deyil, əməldə öz təsdiqini tapıb

Dağıdıcı ünsürlərin ölkəmizə qarşı qərəzli mövqedə dayanan xarici təşkilatların saytlarından "tərcümələri" onların çirkin niyyətlərinə və işbirliklərinə bir daha işıq salır

Demokratik prinsipləri dünəninin, bu gününün və gələcəyinin əsası kimi dəyərləndirən Azərbaycan dövləti atdığı hər addımında bu dəyərlərə sadıqlığını təsdiqləyir. 1 noyabr parlament seçkiləri bunun bir daha təsdiqi oldu. Seçkilərin demokratik, azad və şəffaf, beynəlxalq standartlara uyğun keçirilməsi üçün zəruri olan bütün addımları atan Azərbaycan dövləti prosesi uğurla başa çatdırmaqla demokratik inkişaf tarixinə yeni bir səhifə yazdı.

Lakin ölkəmizin hər bir uğruna kölgə salmağa adət olan daxili və xarici bədxahlarımız yenə də ənənələrinə sadıqlıq nümayiş etdirərək, fərziyyələrini reallıq kimi ictimai fikrə sırımağa cəhdlər göstərirlər. Məğlubiyyətlərinin qaçılmaz olduğunu, zəifliklərini dərk etdikləri üçün seçkilərə qatılmayıb, özlərini "real müxalifət" kimi təqdim edən ünsürlərin inhisarında olan mətbu orqanlarda yer alan yazılara diqqət yetirdikdə qısqanclıq hissinin, uğurları həzm etməməyin son həddə çatdığı şahidi olur. Bu və ya digər beynəlxalq təşkilatların adından ölkədə keçirilən seçki prosesi ilə bağlı qərəzli məlumatlar yayan həmin mətbu orqanlar əsas olan bir həqiqəti unudurlar ki, Azərbaycan müstəqil dövlətdir, heç bir qüvvənin diktəsi ilə oturub durmur. Ən əsas seçkilərin nəticələrində xalqın iradəsi əsas rol oynayır. Hansısa beynəlxalq təşkilatın adından əsas olmayan fikirlərin səsləndirilməsi bu ünsürlər üçün vətəndaşlıq təəssübkeşliyinin arxa planında olduğunu bir daha nümayiş etdirir.

Məlum olduğu kimi, beynəlxalq müşahidəçilərin seçkilərlə bağlı rəyləri çox müsbətdir. Prosesin demokratik, azad və ədalətli keçirildiyi bütün təşkilatların, dövlətlərin müşahidə missiyaları tərəfindən qeyd edilir. Dağıdıcı ünsürlərə xidmət edən mətbu orqanların apardığı qərəzli təbliğatın tərkib hissəsində bu iddia ortaya qoyulur ki, guya Avropa Şurası Parlament Assambleyasının müşahidə missiyasının üzvləri arasında ölkəmizdə keçirilən parlament seçkiləri ilə bağlı fikir ayrılığı vardır. Guya bir qrup seçkilərin demokratik keçirildiyini qeyd etsə də, digər qrup bunun əksini bildirir. Reallıq isə budur ki, AŞPA Müşahidə Missiyasının üzvləri seçkilərin ilkin nəticələri ilə bağlı açıqlamalarında prosesin azad, ədalətli və şəffaf keçirildiyini bildirdilər.

Demokratiyanın vacib amillərindən biri kimi, seçkilərin azad və şəffaf keçirilməsi, insan hüquq və azadlıqlarının qorunması, yeni müdafiə mexanizmlərinin müəyyənləşdirilməsi dövlət siyasətinin əsası təşkil edir. Müstəqil Azərbaycan Respublikasının

Konstitusiyasında əksini tapan maddələrin üçdə iki hissəsi insan hüquqlarının qorunmasına xidmət edir. Demokratiyanın vacib amillərindən biri də siyasi partiyaların və ictimai birliklərin fəaliyyətləri üçün lazımı, seçkilərdə iştiraklarına eyni şəraitin yaradılmasıdır. 1 noyabr parlament seçkilərinə 15 siyasi partiyanın qatılması təbii ki, yaradılan demokratik şəraitə əsaslanır. Vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu prosesində qeyri-hökumət təşkilatlarının rolunu önə çəkən dövlətimizin bu sektorun inkişafı istiqamətində atdığı addımlar da davamlılığı ilə diqqət çəkir. Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə "Azərbaycan Respublikasının qeyri-hökumət təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Konsepsiyası"nın qəbulu, bu sənədə uyğun olaraq QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasının yaradılması deyilənlərin təsdiqidir. Hazırda ölkəmizdə 3 minə yaxın QHT fəaliyyət göstərir. Bir əsas məqamı da qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyevin 25 oktyabr 2005-ci il tarixli "Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə seçkilərin hazırlanması və keçirilməsi ilə bağlı təxirəsalınmaz tədbirlər haqqında" Sərəncamına uyğun olaraq 30 faizdən artıq maliyyəsini xaricdən alan qeyri-hökumət təşkilatlarının ölkədə keçirilən prezident, parlament və bələdiyyə seçkilərini müşahidə etməsinə qoyulan qadağanın götürülməsi də bu sektora göstərilən diqqətdən qaynaqlandı.

Ölkəmizdə üçüncü sektorun inkişafına göstərilən dəstək beynəlxalq qurumlar tərəfindən də yüksək dəyərləndirilir. Bu qağıdan "razı qalmayan" dağıdıcı ünsürlər və onlarla həmrəylik nümayiş etdirən bəzi "hüquq müdafiəçiləri"dir. Lakin həmin qüvvələrin hakimiyyəti dövründə bu sektora yanaşmanı xatırlasaq, onların bu gün söylədiklərinin nə qədər qərəzli olduğunu görürük. Həmin dövrdə siyasi hakimiyyət tərəfindən qeyri-hökumət təşkilatlarına

müxalif qurumlar kimi münasibət bəslənirdi. QHT-lərin fəaliyyətinin əsas mahiyyəti siyasi partiyaların fəaliyyəti ilə eyniləşdirilirdi. Bir sözlə, nə hakimiyyət qeyri-hökumət təşkilatlarının mahiyyətini, nə də QHT-lər özlərinin funksiyasının nədən ibarət olduğunu anlayırdı. Təbii ki, bu da müəyyən problemlərin yaranmasına yol açdı.

1998-ci ildə "Qrantlar haqqında" Qanunun qəbulu qeyri-hökumət təşkilatı sektorunun mövcudluğunu, bu qurumların cəmiyyətdəki rolunun zəruriliyi barədə təsəvvür yaratdı. QHT-lərin vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu prosesində böyük rola malik olduğunu hər zaman önə çəkən ulu öndər Heydər Əliyevin bu istiqamətdə atdığı addımlar dövlət orqanları ilə vətəndaş cəmiyyəti institutları arasında sağlam münasibətin yaranmasına stimül verdi. 2001-ci ildə "Qeyri-hökumət təşkilatları haqqında" Qanunun qəbulu üçüncü sektorun inkişafında əhəmiyyətli addımlardan biri kimi dəyərləndirildi. 2007-ci ildən sonra başlanan dövr isə qeyri-hökumət təşkilatları ilə Azərbaycan hökuməti arasındakı münasibətlərin üçüncü mərhələsi kimi qeyd edilir. Bu baxımdan ki, həmin ildə qeyri-hökumət təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Konsepsiyası qəbul olunmuş və bu sənəd əsasında 2008-ci ildən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası fəaliyyətə başlamışdır.

Təbii ki, keçilən yola baxış səbəbsiz deyil. Beynəlxalq təşkilatların adından hesablatlar, bəyanatlar yayın dağıdıcı ünsürlər guya ölkəmizdə qeyri-hökumət təşkilatlarının fəaliyyətinə dövlət nəzarətinin gücləndirildiyini, insan hüquq və azadlıqlarının kobud şəkildə pozulduğunu bildirirlər.

QHT-lərin fəaliyyətinin təhlili göstərir ki, hazırda müxtəlif istiqamətlər üzrə vətəndaş cəmiyyəti institutlarının qrupları formalaş-

mışdır. QHT-lərin dövlət tərəfindən maliyyələşdirilməsi şəffaflıq prinsipinin qorunmasında əhəmiyyətli rol oynayır, bu sahədə mövcud problemlərin həllinə öz müsbət təsirini göstərir. Bu fakt inkaredilməzdir ki, maliyyələşmədə gizli məqamların olması dövlətin, xalqın mənafehinə, milli maraqlara zidd addımların atılmasına yol açır ki, bunun da nəticəsində grant ayıran sifarişlərin icrasını, bu vəsaiti mənimsəyən daxili bədxahlarımız isə öz maddi durumlarını yaxşılaşdırdıqlarını düşünsələr də, zərbə dövlətə, xalqa deyir. Belə ki, Azərbaycanın demokratiya təcrübəsi bu gün digər ölkələrə nümunə göstərildiyi, dövlətimizin həyata keçirdiyi siyasətin alternativsizliyi beynəlxalq səviyyələrdə qeyd edilirdi halda bəzi antiAzərbaycan dairələrin maliyyələşdirdikləri beynəlxalq qurumlar ölkəmizi "qeyri-demokratik" ölkələr sırasında qeyd edir, daxili bədxahlarımızın qeyri-ciddi fikirləri əsasında hazırladıqları sənədləri həqiqət kimi qəbul etməyə çalışırlar.

Dağıdıcıların və onların inhisarında olan mətbu orqanların bu gün "Freedom House" kimi Azərbaycana qərəzli mövqeyi ilə seçilən təşkilatın seçkilərlə bağlı fikirlərini "istinad mənbəyi" kimi qəbul etmələri onların çirkin niyyətlərinin, qul psixologiyalarının üzə çıxmasında yardımçıdır. Guya "Freedom House" təşkilatının saytında dərc olunan məqalədə bildirilir ki, 1 noyabr parlament seçkilərində Azərbaycanın müasir tarixində ən pis seçkilər keçirilib. Dağıdıcı ünsürlərin özlərinə məxsus fikirlərini "Freedom House" təşkilatının adından qeyd etdikləri məqalədə əksini tapan fikirlərdən aydın olur ki, təşkilat yenə də ənənəsinə uyğun olaraq Azərbaycanı "qeyri-azad" ölkələr sırasında qeyd edir.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin bütün çıxışlarında bəyan etdiyi kimi, ölkəmizdə vətəndaşlara bütün azadlıqlar verilib.

Yazının əvvəlində qeyri-hökumət təşkilatlarına dövlət dəstəyinin hazırkı səviyyəsi barədə reallığı özündə əks etdirən sənədləri qeyd etdik. Bunları unutmuş kimi, bəzi qeyri-hökumət təşkilatlarının öz şəxsi ambisiyaları naminə xarici dairələrə ünvanladıqları müraciətlər onların satqın, xain sınıqlarını ortaya qoyur.

Bu gün ölkəmizdə insan hüquq və azadlıqlarının qorunmasından, müdafiəsindən "narazılıqlarını" ifadə edən "hüquq müdafiəçiləri"ne və onların dəstəçilərinə diqqət yetirmək kifayətdir ki, onların bu canfəşanlığının kökündə hansı maraqların dayandığı bəlli olsun. "Freedom House" təşkilatının adından fikirlər səsləndirənlər hər halda Azərbaycanda demokratik inkişafın yüksək səviyyədə olmasından xəbərdardılar. Seçkilərə qatılmayıb bu gün beynəlxalq təşkilatların adından bəyanatlar səsləndirən dağıdıcı ünsürlər və onlara xidmət edən mətbu orqanlar prosesin qeyri-legitimliyini bildirməklə şəxsi maraqlarının girovuna çevrildiklərini bir daha nümayiş etdirirlər. "Freedom House" təşkilatının saytında, həmçinin "The Washington Post" qəzetində dərc olunan məqalələrin ölkəmizdə "tərcüməçisi" kimi çıxış edən dağıdıcı ünsürlər və onların tabeliyində olan mətbu orqanlar qərəzli yanaşmaları ilə özlərinə qarşı ictimai qınağı daha da artırır. Məqsədlərə xidmət edən "tərcümələr" təbii ki, reallığı deyil, fərziyyələri əks etdirir. Xarici antiAzərbaycan dairələrin diktəsi əsasında oturub duran, onların maraqlarından çıxış edən bu ünsürlər Azərbaycanın demokratik inkişafına zərbə vurmaq üçün cızılan ssenarilərin iştirakçısı kimi ciddi cəhdlər göstərməkdədirlər. Azərbaycanın xeyrinə hansısa fikri söyləyən təşkilat daxili bədxahlarımız tərəfindən dərhal hakimiyyətlə işbirliyində təqsirləndirilir. Çünki bu ünsürlər daxili qısqanclıq hissələrindən və şəxsi maraqlarının quluna çevrilmələrindən qaynaqlanan çirkin niyyətlərini gizlətmək üçün öz fikirlərini o qəder bu və ya digər təşkilatın adından təqdim edirlər ki, Azərbaycanın xeyrinə bir cümlə eşidəndə belə narahatlıq hissi keçirir, ictimai fikri çatdırırmaq üçün yollar axtarır, bir az da irəli gedərək, müsbət rəy açıqlayan dövləti, təşkilatı hakimiyyətə yaxın olmaqda suçlayırlar. Lakin ölkəmizə qərəzli mövqedə dayanan təşkilatlar bu qüvvələrin sevimlisinə çevrilirlər. Hansı ki, o təşkilatların istinad etdikləri mənbə dağıdıcılar və funksiyalarının nədən ibarət olduğunu başa düşməyən "hüquq müdafiəçiləri"dir. AŞPA Monitoring Komitəsinin üzvü, ekspert Zmago Jelincicdən öten parlament seçkilərindən sonra bəzi beynəlxalq təşkilatların Azərbaycanın demokratik inkişafı ilə bağlı qərəzli mövqələrinə münasibətini belə açıqlamışdır: "Azərbaycanda 3 minə yaxın QHT fəaliyyət göstərdiyi halda bəzi beynəlxalq qurumlar hesablarını yalnız 3-5 QHT təmsilçisinin məlumatı əsasında hazırlayırlar. O QHT-lər isə hər zaman reallığı inkar yolunu tutur, qərəzə xüsusü önəm verirlər."

Reallıq budur ki, Azərbaycan demokratik, hüquqi dövlət quruculuğu yolunda inamla irəliləyir. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, atılan addımlar hansısa dövlətə, təşkilata xoş gəlmək deyil, Azərbaycanın uğurlu gələcəyi üçündür.

✍️ Yeganə Əliyeva,
"iki sahil"